

Alkotmánybíróság részére

1535 Budapest, Pf. 773.

h.sz.: IV/2049-1/2020

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/2049-2/2020	
Érkezett: 2021 FEBR 17.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 2 db	lu

(eredeti panasz benyújtva:

A Fővárosi Törvényszék

útján a Tisztelt Alkotmánybírósághoz, **jelen egységes szerkezetű panasz benyújtva egyben a Fővárosi Törvényszékhez is a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem miatt)**

Hiv. (előzményi) számok:

4.Pf.21.431/2017 (Fővárosi Törvényszék) és 66.P.22.026/2016 (Fővárosi Ítéltábla), valamint Pfv.V.21.386/2018 (Kúria)

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 66.P.22.026/2016/58.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi ítéltábla 4.Pf.21.431/2017/5.

Felülvizsgálati eljárás bírósága neve és felülvizsgálati határozat száma:
Kúria - Pfv.V.21.386/2018/13.

Felek:

Az I. rendű felperes: [REDACTED].)

A II. rendű felperes: [REDACTED]

A felperesek pernyertessége érdekében beavatkozott:

Az I-II. rendű felperesek és a felperesi beavatkozó képviselője: dr. Rózsa Attila
ügyvéd [REDACTED]

Az alperes: [REDACTED]

Per tárgya: **megbízási díj**

Alkotmányjogi panasz

Indítványozó: felperesek, felperesi beavatkozó

Tisztelt Alkotmánybíróság !

(S a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem tekintetében Tisztelt Törvényszék!)

Alulírott felperesi és felperesi beavatkozói kérelmezők a **K/1 alatt csatolt meghatalmazással** igazolt jogi képviselőm Dr. Rózsa Attila egyéni ügyvéd [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED] útján a alábbi

**alkotmányjogi panaszt – egységes szerkezetben a hiánypótlásra felhívás teljesítésével-
és végrehajtás felfüggesztése, továbbá végrehajtás felfüggesztésére felhívás iránti
kérelmet**

terjesztjük elő.

NYILATKOZAT SZEMÉLYES ADATOK KÖZZÉTÉTELÉRŐL

Alulírottak az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

tesszük:

Kijelentjük, hogy jelen alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványunkkal összefüggésben neveink nyilvánosságra hozatalához

hozzájárulunk / **nem járulunk hozzá**

KÉRELEM

Kérjük, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLI. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint, hogy a velünk, a felperesekkel és a felperesi beavatkozóval érintett eljárásokban meghozott ítéletek, nevezetesen a 66.P.22.026/2016/58-as számú elsőfokú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla ezt helybenhagyó 4.Pf.21.431/2017/5-ös számú jogerős ítélete és a Kúria Pfv.V.21.386/2018/13. sz. ítélete beleütköznek Magyarország Alaptörvényébe - XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tisztességes tárgyaláshoz való jog, részeleme az önkényes mérlegelés tilalma), s (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben egyrészt az önkényes mérlegelés tilalma) és a törvény előtti egyenlőség elvébe is (Alaptörvény XV. cikke

(1) bekezdése első mondata). Végül XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését is állapítsa meg az Alkotmánybíróság és a fenti ítéleteket semmisítse meg olyan iránymutatással, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem tárgyában új határozat hozatalát rendelje el (rPp. 361. §-ának c.) pontja).

MELLÉKLETEK

Az iratokat, így az első- és másodfokú ítéleteket az elsőfokú bíróság terjeszti az Alkotmánybíróság elé. A meghatalmazásokat csatoljuk.

JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE, HATÁRIDŐ BETARTÁSA

Jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettük. A fenti Ítélet tábla jogerős ítéletet hozott, a kúriai felülvizsgálat is megtörtént 2020. szeptember 23-án, 2020. november 17-én benyújtottam a jelen alkotmányjogi panaszt az elsőfokú bírósághoz, melynek kapcsán a határidőben benyújtást az Alkotmánybíróság elfogadta, egyéb tekintetben hiánypótlásra felhívást alkalmazott, melyet jelen beadványban teljesítettünk az előírt 30 napos határidőben (2021.01.13-án vettem át a hiánypótlásra felhívást).

ÉRINTETTSÉG

A támadott határozatok eljárásaiban felperesek és felperesi beavatkozó voltunk.

TÉNYÁLLÁS

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság és a Kúria által is elfogadott tényállás szerint: „Az I. rendű felperes és az alperes között 1999. december 10. napján bérleti szerződés jött létre. E szerint az I. rendű felperes az általa bérelt 44 m2 alapterületű helyiségért havi 50.000 forint bérleti díjat fizet a fűtés költségével együtt, az I. rendű felperes pedig 50.000 forint havi díj ellenében jogi tanácsot ad havonta nyolc alkalommal az alperesnek. A bérleti szerződés két alkalommal, 2000. január 4. napján, majd 2000. április 21. napján módosításra került. A bérleti szerződés 2. számú módosítása szerint a felek az alperesi képviselőre külön megállapodást kötnek, az I. rendű felperest pernyertessége esetén a pertárgy értékének 10%-a illeti meg megbízási díjként, amennyiben az I. rendű felperes kizárólagosan képviseli a perben az alperest. A felek rendelkeztek arról is, hogy ha az alperes nem fizeti meg a munkadíjat, az I. rendű felperes az általa bérelt helyiség-tulajdonjogát megszerzi, továbbá ha a munkadíj e helyiség forgalmi értékét meghaladja, az I. rendű felperes köteles elfogadni a szerződésben feltüntetett két lakás tulajdonjogát; a két bérlakás nem képez önálló ingatlant. Az alperes több bírósági eljárásnak volt részese, polgári perekben 2008-ig túlnyomó többségben az I. rendű felperes képviselte. A Fővárosi Bíróság előtt 4.P.27.145/2001. szám alatt indult perben (a továbbiakban: 4.P.27.145/2001, számú per) az I. rendű felperes mellett meghatalmazottként [REDACTED] (a továbbiakban: másik ügyvéd) is eljár. Az I. rendű felperes a 2017. augusztus 21. napján kelt szerződéssel a perbeli követelését a II. rendű felperesre engedményezte.”

AZ ELJÁRÁS

(Az alkotmányjogi panasszal nem érintett részek ismertetése, idézése is szükséges kisebb mértékben a megértéshez, áttekintéshez)

A kereset 220.000.000 forint + áfa, valamint ezen összeg után 2009. december 9. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére, valamint az alperesnek az ügyvédi iroda zavartalan működése biztosításának kötelezésére irányult azzal, hogy ha az alperes a követelt összeget nem fizeti meg, úgy a bíróság a szerződésben írt ingatlanokat külön helyrajzi számon adja tulajdonba. A kereset szerint a 4.P.27.145/2001. számú perre vonatkozóan az ügyvédi munkadíjat a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) alapján kell meghatározni. Az alperes kérte a keresetek elutasítását vitatva azok jogalapját és összecszerűségét. Vitatta a 2. számú módosítás létrejöttét, érvényességét, valamint állította a követelés elévülését is.

A keresetet az első- és másodfokú bíróság nagyobb részben elutasította.

A felperesek és a felperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelmükben (a továbbiakban: felperesi felülvizsgálati kérelem) kérték a jogerős részítélet megváltoztatásával az alperes kötelezését az I. rendű felperesnek 4.833.483 forint, míg a II. rendű felperesnek 39.166.517 forint megfizetésére, valamint a 2. számú módosítás érvényes létrejöttének a megállapítását és a tulajdonjog megállapítására irányuló kereset teljesítését. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős részítélet sérti a régi Pp. 3. § (1) bekezdését, a 213. § (3) bekezdését, a 164. § (1) bekezdését, a 157. § a) pontját és a 130. § (1) bekezdés g) pontját, az IM rendelet 3. § (1) és (5) bekezdését, valamint a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdését.

Indokolásuk szerint a jogerős részítélet az I. rendű felperes keresetének teljes elutasításával sérti a régi Pp. 3. § (1) bekezdését, mert az engedményezési szerződés 2. pontja szerint az engedményezőnél maradt legalább 4.833.483 forint.

A jogerős részítélet sérti a régi Pp. 213. § (3) bekezdését, mert közbenső ítéletre tartozó jogkérdés az, hogy a 2. számú módosítás érvényesen létrejött-e. Nem mindegy, hogy a vidéki perek vonatkozásában tovább folyó eljárásban a felperes az IM rendelet vagy a 2. számú módosítás szerinti megbízási díjat kaphatja-e meg.

A jogerős részítélet sérti a régi Pp. 164. § (1) bekezdésében írtakat, mert bizonyították, hogy a 2. számú módosítás érvényesen létrejött. A kirendelt szakértők megállapították, hogy az aláírások az aláíróktól származnak, a bélyegző is eredeti. Az aláírások azonos módon és időben kerültek a papírra. A papírok azonos minőségűek és korúak, és nem volt időbeli eltérés a két oldal nyomtatása között. Nincs jelentősége annak, hogy a nyomtatás dátuma teljes bizonyossággal nem állapítható meg. Az nem csupán feltételezés, hogy nyomtatás közben elromlott az egyik gép és így a másik nyomtatóval kellett kinyomtatni a második oldalt. Hanem a tényekből adódó szükségszerű logikai következtetés. Ettől eltérő következtetés arra vezetne, hogy a II. rendű felperes maga kreálta a 2. számú módosítást, azonban az okirat tartalma és időpontja ezzel a következtetéssel ellentétes.

A jogerős részítélet sérti az IM rendelet 3. § (1) bekezdését, mert a másodfokú bíróság azt nem alkalmazta annak ellenére, hogy az a jelen ügyre vonatkozik. Az érvényesített megbízási díjat e jogszabályi rendelkezés alapján kellett volna meghatározni.

A jogerős részítélet lényeges eljárásjogi hibában szenved, mert elmaradt az arra vonatkozó indokolás, hogy miért tartotta a másodfokú bíróság azonos értékűnek a két ügyvéd tevékenységét. A II. rendű felperes dolgozta ki egyedül a pernyertes koncepciót, amely alapján az összes hasonló tárgyú pert megnyerte, így őt a másik ügyvéd által kapott díjnál több illeti meg. A jogerős részítélet figyelmen kívül hagyta az IM rendelet 3. § (5) bekezdését, pedig a budapesti ügy nem első fokon ért véget, így a perorvoslati eljárásokra járó díjat is

figyelembe kellett volna venni.

A jogerős részítélet jogszabálysértően nem a régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékben határozta meg a késedelmi kamatot annak ellenére, hogy a régi Ptk. 685. § c) pontja alapján az alperes, gazdálkodó tevékenységébe tartozik az, hogy az őt képviselő ügyvéddel milyen összegű megbízási díjban állapodik meg.

A jogerős részítélet perköltséggel kapcsolatos döntése téves, mert az I. rendű felperesnek megmaradt a perbeli érdekeltsége, így ennek megfelelően kellett volna a perköltségről határozni. Ha helyes lenne a jogerős részítéletnek az az álláspontja, hogy az I. rendű felperesnek nem maradt meg a perbeli érdekeltsége, akkor a pert hivatalból meg kellett volna szüntetni a régi Pp. 157. § a) pontja és a régi Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontja alapján. Ebben az esetben csak mérsékelt illeték merülne fel. Ha a jogerős részítélet álláspontja helyes, akkor kérte, a Kúria tekintse úgy, hogy a felülvizsgálati kérelmet csak a II. rendű felperes és a felperesi beavatkozó terjesztette elő.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme szerint a felperesi felülvizsgálati kérelem alaptalan.

Indokolása értelmében megalapozatlan a felperesek bármilyen összegű díjkövetelése. A jogerős részítélet nem arányosította megfelelően a felperesi és a másik ügyvéd díját, valamint nem értékelte azt az írásbeli nyilatkozatot, amelyben a felperesek rögzítették, hogy semmilyen jellegű követelésük nincsen az alperessel szemben.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős részítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a kereset teljes elutasítását, másodlagosan az alperes marasztalásának jelentős mérséklését kérte. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős részítélet sérti a régi Ptk. 474. §-át, a régi Pp. 164. §-át és a régi Ügyvédi tv. 9. §-át. Indokolása szerint a felek nem kötöttek a régi Ptk. 474. §-a szerinti megbízási szerződést, és írásbeli szerződés hiányában annak tartalmát a felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk.

A jogerős részítélet a II. rendű felperesnek járó megbízási díjat a másik ügyvéddel azonos összegben határozta meg, amely döntésnek nincs meg a jogszabályi alapja, és ellentétes a perben feltárt adatokkal. A jogerős részítélet a régi Pp. 164. §-ába ütközik, mert a főtevékenységet a másik ügyvéd végezte, az I. rendű felperes csak kisegítő tevékenységet végzett, nem volt jelen minden tárgyaláson, írásbeli beadványt nem nyújtott be. A jogerős részítéletben meghatározott díj ellentétes a régi Ügyvédi tv. 9. §-ában írtakkal is, mert az I. rendű felperes tevékenysége a másik ügyvéd tevékenységének 20-30%-a volt. A bíróságok figyelmen kívül hagyták azt a felperesi nyilatkozatot, amelyben a felperesek úgy nyilatkoztak, hogy semmilyen jellegű követelésük nincs az alperessel szemben. A jogerős részítélet nem tartalmaz magyarázatot arra, hogy milyen tényezők azok, amelyek megalapozzák a megítélt nagy összegű ügyvédi honoráriumot.

A felperesek és a felperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelme szerint az alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan. Indokolásuk szerint az I. rendű felperes anyagi jogi jogosultsága fennmaradt, a 2. számú módosítás létrejött, ennek hiányában az IM rendelet alapján kell az ügyvédi díjat meghatározni. A II. rendű felperes végezte a jelentősebb munkát, nem a másik ügyvéd. A felperesi lemondó nyilatkozat csak a bérleti díjjal kapcsolatos igényekre vonatkozott.

A Kúria a jogerős részíteleket hatályában fenntartotta. Kötelezte az I.rendű felperest, hogy 55.380.- forint, a II. rendű felperest, hogy 370.620.- forint felülvizsgálati eljárási költséget 15 napon belül fizessen meg az alperesnek. Kötelezte az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 455.000.- forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket. A Kúria úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt 3.045.000.- forint és 850.000.- forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Indokolásban egyebek mellett kifejtette, hogy "...az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletével megállapította, hogy a 2." számú módosítás érvényesen nem jött létre. A tulajdonjog megállapítására irányuló keresetet elutasította, valamint kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek egyetemlegesen 11.100.000 forintot, és ezen összeg után 2009. december 9. napjától a kifizetés napjáig a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 301. § (1) bekezdése szerinti mértékű kamatot.

Indokolása szerint az I. rendű felperes 2009. december 1. napján kelt levelében felhívta az alperest a megbízási díj megfizetésére. Erre az alperes 2010. január 8. napján válaszolt, így az írásbeli felszólítás az elévülést megszakította, ezért a megbízási díj iránti követelés nem évült el.

A 2. számú módosításra az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott le, több szakértőt is kirendelt, akiket személyesen is meghallgatott. Ezek alapján megállapítható, hogy a két lapból álló okirat első és második oldala két külön nyomtatón, különböző betűtípusokkal, más papírra készült. A szakértők egyetértettek abban, hogy az okirat vagy annak lapjainak nyomtatáskori dátuma nem állapítható meg. A felek szerződési akarata az okirat első oldalán található, amit a felek nem írtak alá. A bíróság életszerűtlennek tartotta azt a felperesi előadást, hogy az okiratot két különböző nyomtatón, különböző papírokon nyomtatták volna ki. Erre figyelemmel a pertárgyérték 10%-ának megfelelő megbízási díjra és a tulajdonjog átadására vonatkozó szerződés akarategység hiányában nem jött létre, ezért a keresetet ebben a tekintetben elutasította.

A felperes szabályszerű meghatalmazással rendelkezett a 4.P.27.145/2001. számú perben. A peres eljárások során kialakított gyakorlat szerint a felperes és az ügyben eljáró másik ügyvéd rendszeres megbeszélést tartottak, álláspontjukat egyeztették a tulajdoni perekben. A tárgyalásokon azonban nagyrészt a másik ügyvéd járt el, az érdemi beadványokat is ő terjesztette elő. Az alperes az ügyvédi munkadíjat a másik ügyvéd részére megfizette. A felperes három alkalommal jelent meg a hat elsőfokú tárgyalásból, majd a másodfokú tárgyaláson is megjelent, de érdemi beadványt nem készített. A lefolytatott bizonyítás alapján a felperes tényleges közreműködése nem volt megállapítható, ugyanakkor az megállapítható volt, hogy a két ügyvéd és az alperes püspöke rendszeres megbeszéléseket tartottak. Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: régi Ügyvédi tv.) 9. §-a alapján az ügyvédi megbízási díj szabad megállapodás tárgya, de a felek között nem volt megállapodás. A 4.P.27.145/2001. számú perben a pertárgy értéke 2 milliárd forint volt, a bíróság pedig az alperes javára 500.000 forint perköltséget állapított meg. Az IM rendelet és a pertárgy értéke alapján az ügyvédi munkadíj 22.200.000 forint. Ez eltűzött, összevetve a másik ügyvéd munkadíjával, aki a beadványokat készítette és minden tárgyaláson részt vett. A felperes nem készített beadványokat, három tárgyaláson vett részt az elsőfokú eljárásban, valamint részt vett az eljárásban a perorvoslatok során. A másik ügyvédnek volt megállapodása az alperessel, a felperesnek viszont nem, ezért a bíróság a munkadíjat mérlegeléssel 50%-ra mérsékelte. A bíróság a felperes által kért időponttól kötelezte az alperest kamat megfizetésére, mert ettől az időponttól tudott a felperes igényéről. Az elsőfokú bíróság a rész-közbenső ítéletre tekintettel nem határozott a perköltség viseléséről.

A felperesek és a felperesi beavatkozó, valamint az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság részíteleiben az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletét részíteleként tekintette. Azt részben megváltoztatta, az I. rendű felperes keresetét elutasította, a II. rendű

felperes részére járó marasztalást 8.500.000 forintba és ennek 2005. szeptember 9. napjától a kifizetés napjáig járó, a régi Ptk. 301. § (1)-(2) bekezdése szerinti mértékű kamatára leszállította. A 4.P.27.145/2001. szám alatt indult perrel kapcsolatos ügyvédi munkadíj iránti keresetet ezt meghaladóan elutasította, a 2. számú módosítás létre nem jöttét megállapító rendelkezést mellőzte, egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság kötelezte a felpereseket első- és másodfokú részperkölség, valamint az I. rendű felperest a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Indokolása szerint az I. rendű felperes 2017. augusztus 21. napján a peres eljárásban érvényesített követelését a II. rendű felperesre engedményezte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:193. §-a alapján. E szerződéssel megszűnt az I. rendű felperesnek mint engedményezőnek az anyagi jogi jogosultsága, ezért az I. rendű felperes keresetét el kellett utasítani a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 3. § (1) bekezdésének alkalmazásával.

A II. rendű felperes által érvényesített megbízási díj iránti követelés elévülésének kezdő időpontja 2005. szeptember 9-edike, az elévülést megszakította az I. rendű felperes 2009. december 1-jei felszólító levele, amelyre az alperes 2010. január 8. napján válaszolt. Az igény bírósági érvényesítésére 2010. szeptember 20. napján került sor, elévülési határidőn belül.

A régi Pp. 213. § (3) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú bíróság tévesen jelölte meg részítéletét rész-közbenső ítéletként. Az a kérdés, hogy a 2. számú módosítás érvényesen létrejött-e, nem közbenső ítéletre tartozó jogkérdés. Az alperes ellenkérelmében hivatkozott a 2. számú módosítás létre nem jöttére, ezzel kapcsolatban viszontkeresetet nem terjesztett elő, amelyre nem is lett volna szükség, mert nem álltak fenn a régi Pp. 123. §-ában írt feltételek. A másodfokú bíróság ezért a részítélet rendelkező részéből mellőzte a 2. számú módosítás létre nem jöttére vonatkozó rendelkezést, mert e megállapítást - amennyiben a rendelkezésre álló adatok alapján helytálló - kizárólag a részítélet indokolásának kell tartalmaznia.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a 2. számú módosítás nem jött létre. A hatályos jogszabályok alapján nem előírás, hogy a szerződésmódosítás valamennyi oldalát a felek aláírják, életszerűtlenség azonban, nem jogi kategória, arra önmagában nem lehet bírói döntést alapítani. A régi Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a szerződésmódosítás létrejött a felek között. Ezt nem lehetett megállapítani, mert az alperes részéről aláíró [REDACTED] időközben elhunyt, tanúkénti kihallgatására nem kerülhetett sor. A szerződés aláírásának a körülményei körében a II. rendű felperes nem állította, hogy az aláíráskor rajtuk kívül bárki is jelen lett volna. A II. rendű felperes személyes meghallgatása során sem tett konkrét előadást arra, hogy az okirat milyen körülmények között keletkezett. Maga sem emlékezett arra, hogy a lapok két különböző nyomtatón kerültek kinyomtatásra. Az a felperesi feltételezés, hogy nyomtatás közben az egyik nyomtató meghibásodott, és ezért a másik nyomtatón került sor a második oldal kinyomtatására, csupán feltételezés maradt. E körben bizonyítás felajánlására nem került sor. A felpereseknek így nem sikerült bizonyítaniuk, hogy a szerződő felek által aláírt szerződésmódosítás második lapjához valóban az az első lap tartozik, amelyet okirati bizonyítékként csatoltak. A bizonyítás sikertelenségét a II. rendű felperesnek kell viselnie. Mivel nem jött létre a módosító okirat, ezért helyes a tulajdonjog megállapítására irányuló kereset elutasítása.

A régi Ügyvédi tv. 23. § (1) bekezdése alapján az ügyvédi megbízás akkor jön létre, ha a felek megállapodtak a megbízás tartalmában, a megbízási díjban és az előre látható költségekben. A régi Ügyvédi tv. 23. § (2) bekezdése alapján a megbízást írásba kell foglalni, amelynek elmaradása azonban nem érinti a megbízás érvényességét. Ilyen esetben a megbízás tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli. A régi Ügyvédi tv. 9. §-a alapján az ügyvédet a tevékenységéért megbízási díj és költségtérítés illeti meg, a megbízási díj szabad

megállapodás tárgya. Az I. rendű felperes a 4.P.27.145/2001. számú perben ügyvédi meghatalmazással, rendelkezett, írásbeli megbízási szerződést azonban nem tudott csatolni. Ettől függetlenül az ügy vitelére vonatkozó megbízási szerződés létrejött, de annak tartalmát a felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk. A felek közötti jogviszonyból nyilvánvaló, hogy a megbízási díj megállapodás tartalmának ismerete hiányában a megbízottat a kifejtett tevékenységével arányos díj illeti meg. Az IM rendelet 1. § (1) bekezdése alapján az IM rendelet hatálya a polgári eljárásban a pernyertes felet képviselő ügyvéd munkadíjának és készkiadásának a megállapítására vonatkozik. Az így megállapított költség a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes fél által a pernyertes félnek fizetendő költség. Ettől azonban lényegesen is eltérhet a pernyertes fél és jogi képviselője közötti megállapodásban foglalt megbízási díj, ezért az IM rendelet szabályai nem alkalmazhatóak. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a II. rendű felperes a jogelődje által kifejtett tényleges tevékenységgel arányos munkadíjként az ügyben szintén jogi képviselőt ellátó másik ügyvéd részére kifizetett díjjal azonos összegre, 8.500.000 forintra tarthat igényt.

A kamatfizetés kezdő időpontját a késedelembe esés kezdő időpontjában, mértékét pedig a régi Ptk. 301. § (1)-(2) bekezdése alapján határozta meg. Nem értett egyet azzal a felperesi állásponttal, hogy az alperes gazdálkodó szervezetnek minősülne, így a kamat mértékére a régi Ptk. 301/A. §-a lenne alkalmazandó. A régi Ptk. 685. § c) pontját az alperesre csak akkor kellene alkalmazni, ha a jogvita a gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolatát érintené. Sem az alperes ellen folyamatban volt tulajdoni per, sem a megbízási díj iránti per nem tekinthető a gazdálkodó tevékenységgel összefüggő polgári jogi kapcsolatnak. Az I. rendű felperes mind az első-, mind a másodfokú eljárásban teljes mértékben, míg a II. rendű felperes túlnyomó részben pereszes lett, valamint az I. rendű felperes illetékfeljegyzési jogban részesült, így ezekre figyelemmel rendelkezett a perköltség és a feljegyzett illeték megfizetéséről.

A régi Pp. 272. § (2) bekezdése, valamint a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem kifejtett okai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolás szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének a tartalmi és perjogi kereteit. A 4. ponthoz fűzött indokolás szerint érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény hivatkozott rendelkezése által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

Mindezek alapján a Kúria érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálhatta, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely megjelölését és a jogszabálysértés körülírását. A tartalmi követelményeknek nem megfelelő hivatkozásokat figyelmen kívül kellett hagynia.

A felperesek által megsértett jogszabályként megjelölt régi Pp. 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítélet akkor hozható, ha a keresettel érvényesített jog fennállásának valamennyi tényállási eleme megállapítható, és ettől elkülöníthető a követelés összegére vonatkozó vita. Bármelyik feltétel hiánya esetén nem hozható közbenső ítélet.

A jogerős részítélet helyesen hivatkozott arra, hogy a felperesek keresetei alapján nem volt

helye közbenső ítélet meghozatalának, mert önmagában a szerződés módosításának a létrejötte nem lenne elegendő a keresettel érvényesített jog fennállásának a megállapításához. A 2. számú módosítás létrejöttét és érvényességét az alperes ellenkérelmében vitatta, azzal kapcsolatban viszontkeresetet nem terjesztett elő, az ellenkérelemben előterjesztett védekezéssel kapcsolatban pedig nem hozható közbenső ítélet.

A régi Pp. 3. § (1) bekezdése szerinti jogvitában való érdekelttség (kereshetőségi jog, aktív perbeli legitimáció) a felperes igényérvényesítési jogosultságát, vagyis azt jelenti, hogy fennáll-e az anyagi jogi kapcsolat a felperes és a per tárgya között, a felperest megilleti-e a keresettel érvényesített jog az alperessel szemben. A perbeli legitimáció főszabályként a per érdemére tartozó anyagi jogi kérdés, amelyről a bíróságnak a régi Pp. 212. § (1) bekezdése alapján ítélettel kell döntenie. Az aktív perbeli legitimáció kivételesen lehet eljárásjogi kérdés akkor, ha a pert jogszabályban erre feljogosított konkrét személy indíthatja meg [rég Pp. 130. § (1) bekezdés g) pont], A jelen esetben az aktív perbeli legitimáció kérdése abban a vonatkozásban merült fel, hogy az I. rendű felperes engedményezéssel átruházta-e a keresettel érvényesített követelését a II. rendű felperesre. Ebben az esetben nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a perindításra konkrét személyt feljogosítana, így a kereshetőségi jog hiánya a kereset elutasítását eredményezi. A jogerős részítélet ezért nem sérti a régi Pp. 157. § a) pontját és a régi Pp. 130. § (1) bekezdés g) pontját.

A jogerős részítélet egyrészt tényként megállapította, hogy az I. rendű felperes a 2017. augusztus 21. napján kelt szerződéssel a perbeli követelését a II. rendű felperesre engedményezte, másrészt az engedményezésre vonatkozó anyagi jogi jogszabályi rendelkezésre hivatkozva indokolta, hogy a szerződéssel az I. rendű felperes anyagi jogi jogosultsága megszűnt. A felülvizsgálati kérelem nem támadta a jogerős részítélet előbbi ténymegállapítását, valamint nem állította az engedményezésre vonatkozó jogszabályhely megsértését. A jogerős részítélet ezért nem sérti a régi Pp. 3. § (1) bekezdését, mert annak alkalmazása a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott ténymegállapításból és az engedményezésre vonatkozó anyagi jogi jogszabályból következik.

A jogerős részítélet a régi Pp. 164. § (1) bekezdésének alkalmazásával helyesen rögzítette, a perben a felpereseknek kellett bizonyítaniuk, hogy a 2. számú módosítás létrejött. A bizonyítási kötelezettséggel kapcsolatos jogerős részítéleti állásfoglalást a felülvizsgálati kérelem nem támadta. Ténylegesen - a bizonyítás eredményének a mérlegelését sérelmezte, ugyanakkor ezzel kapcsolatban megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, így a Kúria ezt a hivatkozást érdemben nem vizsgálhatta.

Az IM rendelet 1. § (1) bekezdése alapján az IM rendelet rendelkezéseit a polgári eljárásban a pernyertes felet képviselő ügyvéd munkadíjának és készkiadásának a megállapítása során kell alkalmazni, amely összeg megfizetésére a pervesztes felet kell kötelezni a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A jogerős részítélet így helyesen jutott arra a döntésre, hogy a pernyertes fél és az őt képviselő ügyvéd jogviszonyában az IM rendelet nem alkalmazandó. Ez tűnik ki az IM rendelet 2. §-ából is, amely alapján a pernyertes fél kérheti, hogy a bíróság a pervesztes felet a pernyertes fél és a képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj és készkiadás megfizetésére kötelezze, de ezt a bíróság indokolt esetben mérsékelheti. E mérséklés a pernyertes és a pervesztes fél közötti jogviszonyban érvényesül, nem pedig a pernyertes fél és a jogi képviselője közötti megbízási jogviszonyban.

Egyebekben az IM rendelet az 5. § (1) bekezdése alapján 2003. szeptember 1. napján lépett hatályba, és rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni. Mivel a 4.P.27.145/2001. számú per 2001. augusztus 27. napján indult meg, ezért azzal kapcsolatban az IM rendelet nem alkalmazandó, ahogy azt a 4.P.27.145/2001. számú perben meghozott

ítéletek is tartalmazzák.

A felperesi felülvizsgálati kérelem sérelmezte a megbízási díj 11.100.000 forintról 8.500.000 forintra történt leszállítását, amellyel kapcsolatban eljárási hibát állított, de megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, így annak érdemi vizsgálata nem lehetséges. A megsértettként feltüntetett IM rendelet 3. § (5) bekezdése a fentiek szerint nem alkalmazandó. A jogerős részítélettel elbírált keresettel érvényesített jog szempontjából hatályos, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ehtv.) 9. § (1) bekezdése és 13. § (1)-(2) bekezdése alapján az egyház a bírósági nyilvántartásba vétellel nyeri el jogi személyiségét. A régi Ehtv. 18. § (2) bekezdése szerint az egyházi jogi személy gazdasági-vállalkozási tevékenységet folytathat, ugyanakkor a 18. § (3) bekezdése meghatározza, hogy az egyházi jogi személy mely tevékenysége nem tekinthető gazdasági-vállalkozási tevékenységnek. A régi Ptk. 685. § c) pontja gazdálkodó szervezetként nem jelöli meg az egyházat. Erre figyelemmel az egyház gazdasági-vállalkozási tevékenysége esetén sem gazdálkodó szervezet, így nem alkalmazható rá a régi Ptk. 301/A. §-a, ezért ennek mellőzése nem jogszabálysértő.

A felperesi felülvizsgálati kérelem sérelmezte az I. rendű felperes perköltségben való marasztalását arra hivatkozással, hogy perbeli érdekeltsége fennáll. A perköltségről történő rendelkezés körében azonban megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, így a Kúria ezt a hivatkozást érdemben nem vizsgálhatta. A régi Pp. 272. § (2) bekezdése alapján az I. rendű felperes felülvizsgálati kérelmének előterjesztését nem teheti függővé a Kúriának a kérelem elbírálásával kapcsolatos álláspontjától. Az alperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként a régi Ptk. 474. §-át megjelölve állította, hogy a felek nem kötöttek megbízási szerződést. A jogerős részítélet a megbízási szerződés létrejöttét a régi Ügyvédi tv. 23. § (1)-(2) bekezdésére alapította. A felülvizsgálati kérelem ennek a jogszabályhelynek a megsértését nem állította, így a Kúria ezt a hivatkozást érdemben nem vizsgálhatta.

A régi Pp. 164. § (1) bekezdése a bizonyítási érdeket szabályozza, amit a jogerős részítélet nem sértett azzal az álláspontjával, hogy a felpereseknek kellett bizonyítaniuk a megbízási szerződés létrejöttét és annak tartalmát. A jogerős részítélet a díj összegének meghatározása során nem alkalmazta és így nem is sérthette meg a régi Pp. 164. §-át. A jogerős részítélet a régi Pp. 206. § (3) bekezdésének megfelelően a követelés összegét a per összes körülményének mérlegelésével, belátása szerint határozta meg. E jogszabályhely megsértésére az alperes nem hivatkozott, így a Kúria azt nem vizsgálhatta. Az alperes hivatkozott a régi Ügyvédi tv. 9. §-ának a megsértésére, amely a megbízási díjjal kapcsolatban a felek megállapodását, nem pedig annak bírósági mérlegeléssel történő meghatározását tartalmazza.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében több szempontból is sérelmezte a jogerős részítélet indokolásának hiányosságát, de e körben megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, így ezek érdemi vizsgálata nem volt lehetséges.

Mindezekre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős részítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelmekben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelmek egyike sem vezetett eredményre, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó régi Pp. 81. § (1) bekezdése és a 82. § (2) bekezdése alapján a felperesek és az alperes egymással szembeni perköltség követelésének a beszámításával a Kúria kötelezte a felpereseket felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. A Kúria ennek összegét az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint a 3. § (5) bekezdése alapján határozta meg. Az I. rendű felperes illetékfeljegyzési joggal rendelkezik,

ezért a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdése, valamint a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: Kmr.) 13. § (2) bekezdése és a 15. § (1) és (3) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű felperest a rá eső, le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére. A II.-rendű felperes és a felperesi beavatkozó teljes személyes költségmentességére, valamint az alperes teljes személyes illetékmentességére figyelemmel a Kmr. 14. §-a alapján a rájuk eső le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.”

BÍRÓI DÖNTÉST ÉRDEMBEN BEFOLYÁSOLÓ JELLEG:

Az önkényes mérlegelés tilalma és a tisztességes eljáráshoz való jog (részelemei különösen a bírósághoz fordulás joga) megszegése *fogalmilag, minden esetben tehát* a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, hiszen maga az önkényes mérlegelés vezet önkényes döntésekhez, ezért csak annyit kell hozzátennünk ehhez, hogy az érdemi döntést magát befolyásolta maga az ügy érdemében elkövetett önkényes mérlegelés-sorozat.

Az alkotmányértést igazoló következő pontbeli („Alaptörvény-ellenesség mibenléte tételesen”) érvek figyelembevétele kedvezőbb helyzetbe hozta volna a felperest, hiszen az elutasító ítéletek és az azokban előírt perköltség-fizetési marasztalásokból súlyos kötelezettségei fakadnak.

Nem kíván mélyebb értékelést a „bírói döntést érdemben befolyásoló jelleg”, hiszen ha nem is vizsgálnak egy kérdést a Kúria előtt, akkor az elveszi az esélyét az érdemi elbírálás szerinti pernyertességnek.

ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉG MIBENLÉTE TÉTELESEN:

Jelen alkotmányjogi panaszunkban kértük/kérjük, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a 2011. évi CLI. tv. (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerint, hogy a velünk, a felperesekkel és a felperesi beavatkozóval érintett eljárásokban meghozott ítéletek, nevezetesen a 66.P.22.026/2016/58-as számú elsőfokú ítélete és a Fővárosi Ítélőtábla ezt helybenhagyó 4.Pf.21.431/2017/5-ös számú jogerős ítélete és a Kúria Pfv.V.21.386/2018/13. sz. ítélete beleütköznek Magyarország Alaptörvényébe - XXVIII. cikke (1) bekezdésébe (tisztességes tárgyaláshoz való jog, részeleme az önkényes mérlegelés tilalma), s (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, mindezekkel összefüggésben egyrészt az önkényes mérlegelés tilalma) és a törvény előtti egyenlőség elvébe is (Alaptörvény XV. cikke (1) bekezdése első mondata). Végül XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog) ütközését is állapítsa meg az Alkotmánybíróság és a fenti ítéleteket semmisítse meg olyan iránymutatással, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem tárgyában új határozat hozatalát rendelje el (rPp. 361. §-ának c.) pontja).

A./ Nyilvánvaló az önkényes mérlegelés tilalmába ütköző eljárásjogi, egyben a tisztességes eljáráshoz való jogot ügydöntő eljárásjogi jellegénél fogva is megszegő Alaptörvényértés, amely a következő:

A felülvizsgálati eljárásban a (régi) Pp. 275. § (4) szerint kértük a jogerős részítélet megváltoztatását.

A Kúria döntésével a több pontban is támadott jogerős rész-ítéletet hatályában fenntartotta.

Indoklásában kifejtette, hogy

- [35] A régi Pp. 272. § (2) bekezdése, valamint a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem kifejtett okai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.
- [36] A felülvizsgálati kérelem hivatalból elutasításának egyes kérdéseiről szóló I/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolás szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének a tartalmi és perjogi kereteit. A 4. ponthoz fűzött indokolás szerint érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény hivatkozott rendelkezése által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.
- [37] Mindezek alapján a Kúria érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálhatta, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely megjelölését és a jogszabálysértés körülírását. A tartalmi követelményeknek nem megfelelő hivatkozásokat figyelmen kívül kellett hagynia.

Az rPp. 272. § (3) bekezdése szerint, ha a felülvizsgálati kérelemben tartalmilag helyesen történik hivatkozás a jogszabálysértés tényére, de a megsértett jogszabályhely megjelölése téves, ezen okból a felülvizsgálati kérelem nem utasítható el, és a rPp. 3. § (2) bekezdése alapján is a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe, valamint az EBH 2004.1143. számú eseti döntés („A bíróságnak a felek jognyilatkozataihoz való kötöttsége nem jelenti azt, hogyha valamelyik fél a perbeli jogviszony jogi minősítését illetően tévesen rossz jogcímet jelöl meg, azt a bíróság a határozata meghozatalánál ne minősíthesse a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően. Erre azonban csak akkor van lehetőség, ha a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adat rendelkezésre áll”)

Mindezek ellenére a Kúria nem bírálta el a felülvizsgálati kérelmünk 3./ pontját, mivel álláspontja szerint

- [42] A jogerős részítélet a régi Pp. 164. § (1) bekezdésének alkalmazásával helyesen rögzítette, a perben a felpereseknek kellett bizonyítaniuk, hogy a 2. számú módosítás létrejött. A bizonyítási kötelezettséggel kapcsolatos jogerős részítéleti állásfoglalást a felülvizsgálati kérelem nem támadta. Ténylegesen a bizonyítás eredményének a mérlegelését sérelmezte, ugyanakkor ezzel kapcsolatban megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, így a Kúria ezt a hivatkozást érdemben nem vizsgálhatta.

A felülvizsgálati kérelem 3./ pontja a következőként került előterjesztésre:

„3./ Mind az első, mind a másodfokú bíróság tévedett viszont abban, hogy a 2. sz. módosítását a perbeli bérleti szerződésnek érvényesen létre nem jöttek ítélték. Ezzel kapcsolatban fenntartjuk az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésünkben írtakat, amelynek lényege az, hogy az ügyben négy szakértő járt el, és sor került a szakértők bíróság előtti meghallgatására is, ahol a szakértők egyöntetűen állást foglaltak abban a kérdésben, hogy az aláírások a szerződést aláíróktól származtak, a bélyegző is vitathatatlanul eredeti, az aláírások azonos módon és időben kerültek a papírra, a papírok azonos minőségűek és korúak, időbeli eltérés a két oldal nyomtatása között nem volt. A szakértői konklúzió rögzítette, hogy a tárgyi okirat azonos időben, azonos technikai körülmények között, azonos minőségű papíron készült.

Ezek mellett, álláspontunk szerint, nincs jelentősége annak, hogy a nyomtatás dátuma teljes bizonyossággal nem állapítható meg, hogy két nyomtatón készült, más papírra nyomtatták és különböző betűtípusokkal.

A fellebbezésben már kifejtettük, hogy miként fordulhatott ez elő, úgy, hogy a nyomtatás közben elromlott az egyik gép, és így másik géppel és nyomtatóval kellett kinyomtatni a második oldalt, amelyben más papír volt és más betűtípussal nyomtatott, és ez nem csupán „feltételezés”, ahogy az Ítéletábla értékelte ezt, hanem az egyéb tényekből adódó olyan szoros logikai következtetés, amely nem enged más következtetést.

A „más következtetés”, ugyanis csakis az lehet(ne), hogy a II. r. felperes maga kreálta volna ezt a 2. számú módosítást, hogy ekként tegyen szert több megbízási díjra.

Ha ez így lett volna, akkor miért követett volna el olyan szarvas hibákat, amelyek a követelés elutasításához vezethetnek, azaz miért nyomtatta volna szabad szemmel is megállapítható módon más formátumban, más betűtípussal, más papírra az első oldalt, amikor „nyugodtan” megtehetette volna, hogy ugyanolyan formátumban, ugyanolyan betűkkel, ugyanolyan papírra nyomtasson egy csak általa kreált első oldalt, mint a második.

Ráadásul egy előzetes körülménynek is fent kellett volna állnia, azaz olyan „szerencséjének” is lennie kellett volna, hogy már létezzen egy olyan szerződés a felek között, amelynek a második oldala felhasználható turpis céljainak, azaz éppen csak olyan általános szerződést záró formulát tartalmazzon, és éppen a Ptk-ra, valamint a Lakástörvényre utaljon, és így pont megfeleljen az előzőekben már létrejött érvényes szerződések tartalmának, és ekként pont alkalmas legyen a csalásra, és ezen a második oldalon még olyan dátumnak is kellett lennie, amely pont megfelel annak, hogy az első oldalon hivatkozott 2000-04-01-i Megbízási szerződés utáni, de még a perek megkezdése előtti dátumú, azaz mondjuk, 2000-04-21-i legyen.

Továbbá, ha a II. r. felperes csalt volna, akkor pont ellenkezően nyilatkozik a jelen perben, mint ahogy tette, és, ahogy erre az Ítéletábla hivatkozik, azaz határozottan állította volna, hogy igenis elromlott az egyik gépe a két oldal nyomtatása között, és ezért kellett egy másikon a második oldalt kinyomtatni, ráadásul a vele teljesen azonos érdekeket képviselő beavatkozót is könnyen ennek tanúsítására „felkérhette” volna, hiszen a [REDACTED] már nem élt, tehát senki nem tudta volna megdönteni a kettejük állítását, miszerint hárman voltak az aláírásakor, II. r. felperes, a titkárnője, azaz a beavatkozó, és a [REDACTED] sajnos azonban a két oldal nyomtatása között elromlott a gép, az atya sietett, ezért gyorsan a másikon kellett a második oldalt kinyomtatni, és azzal senki sem foglalkozott, hogy más a papír, más a formátum, és a betűtípus.

T. Kúria, egyszerűen kizárt, hogy létezett volna egy a fenti kritériumoknak megfelelő más első oldalt tartalmazó okirat is, és hogy miért ilyen biztos ez, a fentieken felül azért, mert, ha és amennyiben az első oldalt az II. r. felperes csalárd módon állította volna elő, akkor ezt csakis az F/6 alatt csatolt, az alperesnek írt, 2009-12-01-i felszólító levele előtt készíthette volna, amiben már pontosan utalt az inkriminált első oldalon lévő szövegezésre és kérte aszerint a 10%-át, DE AKKOR MÁR TUDTA, HOGY A LEGNAGYOBB PERTÁRGY ÉRTÉKŰ BUDAPESTI PERBEN MÁS ÜGYVÉD IS ELJÁRT NEM CSAK Ő, ÍGY KIZÁRT, HOGY OLYAN MEGFOGALMAZÁST „TALÁLJON KI”, AMI SZERINT A

KÉPVISELETET KIZÁRÓLAGOSAN LÁTJA EL A MUNKADÍJ MEGFIZETÉSÉIG, hiszen ezzel öngólt rúgott volna!!!

Mivel ez a mondat is benne van a szerződésben, ami révén a Pécsi Ítéltábla, a Fővárosi Ítéltábla helyett eljárva megállapította, hogy a budapesti perre ezen mondat miatt nem vonatkozhat a 2. számú módosítás, ezért, és a fenti többi körülmény miatt is, kizárt, hogy a II. r. felperes csalárd, turpis módon „hozzáfogalmazott volna” egy első oldalt a már meglévő másodikhoz, amely egyébként, az aláírás idejére, az aláírók személyére, és az 5.) pontban hivatkozott jogszabályokra, a Ptk-ra, és főleg az 1993. évi LXXVIII. sz. Lakástörvényre való hivatkozást tekintve pont megfeleltek a céljainak.

Az I. r. felperes, ha és amennyiben a megbízása felmondása után „alkotta volna meg” az első oldalát a 2. számú módosításnak, akkor azt sem kellett volna „humánusan” belefogalmaznia a 2.) pontba, hogy kizárólag pernyertesség esetén jár számára a megbízási díj, figyelemmel az alperes anyagi helyzetére, hanem „nyugodtan” írhatta volna úgy is, hogy minden perre, még a vesztesekre is, jár a megbízási díj, hiszen az a bevett gyakorlat, hogy azok után is kap az ügyvéd díjat, még ha nem sikerdíjat is, hiszen azokban is dolgozott.

A fentiekre tekintettel a jogerős ítélet sérti a Pp. 164. § (1) bekezdésében írtakat, mert a felperesek bizonyították, hogy a 2. sz. módosítás érvényesen létrejött, így kérjük a T. Kúriát, hogy a jogerős (rész-közbenső) ítéletnek ezen részét is megváltoztatni szíveskedjék akként, hogy megállapításra kerül, hogy az I. r. felperes és az alperes között a perbeli Bérleti Szerződés 2. számú módosítása érvényesen létrejött, így a felperes tulajdonjog megállapítására irányuló kereseti kérelme is alapos. „

Mindezt a jogerős részítélet alábbi részét támadva fogalmaztuk meg a fenti módon:

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a 2. számú szerződésmódosítás nem jött létre. Tény, hogy a hatályos jogszabályok alapján nem előírás, hogy a szerződésmódosítás valamennyi oldalát a szerződő felek aláírják. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott „életszerűtlenség” azonban nem jogi kategória, az a bírói döntés alapját önmagában nem képezheti.

A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a szerződésmódosítás a felek között létrejött. Minden kétséget kizáró módon azonban ezt a körülményt megállapítani nem lehetett, ugyanis az alperes részéről aláíró ■■■■■ időközben elhunyt, tanúkénti meghallgatására nem kerülhetett sor. A szerződés aláírásának a körülményei körében pedig a II. rendű felperes nem állította, hogy az aláíráskor rajtuk kívül bárki is jelen lett volna. A II. rendű felperes személyes meghallgatása során sem tett konkrét előadást arra nézve, hogy az okirat milyen körülmények között keletkezett, arra, hogy lapjai két különböző nyomtatón kerültek kinyomtatásra maga sem emlékezett. Az a felperesi feltételezés, hogy nyomtatás közben az egyik nyomtató meghibásodott és egy másik nyomtatón került sor a második oldal nyomtatására csupán feltételezés maradt, e körben bizonyítás felajánlására nem került sor. Így a felpereseknek nem sikerült bizonyítani, hogy a szerződő felek által aláírt szerződésmódosítás második lapjához valóban az az első lap tartozik, amelyet okirati bizonyítékként csatolt. A bizonyítás sikertelenségét ezért a II. rendű felperesnek kell viselnie.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság álláspontja szerint sem jött létre a módosító okirat, ezért a tulajdonjog megállapítására irányuló kereseti kérelmet elutasító elsőfokú döntéssel az ítéltábla egyetértett.

A jogerős ítélet tehát az rPp. 164. § (1)-re hivatkozva állítja, hogy a felperesek nem tudták bizonyítani azt, hogy a 2. számú módosítás létrejött, ezért álláspontunk szerint helyes volt az a

hivatkozás, hogy a jogerős ítélet sérti az rPp. 164. § (1)-et, hiszen indoklásunk szerint a felperesek bizonyították, hogy létrejött a 2. számú módosítás.

Valóban lehetséges azonban az is, amit a Kúria állít, hogy az rPp. 206. § (1)-re is lehetett volna hivatkozni, vagy pontosabb lett volna arra hivatkozni, ez kérdéses, de az nem kérdéses, hogy tartalmilag helyesen történt a hivatkozás a jogszabálysértés tényére, maximum a megsértett jogszabály megjelölése volt téves, vagy nem elégséges, és így az rPp. 272. § (3), valamint az rPp. 3. § (2) alapján a felülvizsgálati kérelem ezen részét is érdemben el kellett volna bírálnia a Kúriának, aki ezt a 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 4. pontjai alapján nem tette, így megsértette a felpereseknek az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát.

Az alaptörvény-ellenesnek állított jogszabályhely és az erre alapított, sérelmezett alaptörvény-ellenes döntés, azért sért alkotmányos jogot, mert a Kúriának lehetőséget ad arra, hogy „adminisztrációs munkaterhe csökkentése érdekében”, ahogy ez a Pk. vélemény 3. pontjához fűzött indoklásából kitűnik:

Ezzel a jogalkotónak az volt a szándéka, hogy a Kúria számára lehetővé tegye a tartalmilag fogyatékos jogorvoslati kérelmek hiánypótlási eljárás lefolytatása nélkül, hivatalból történő elutasítását és ezzel a legmagasabb bírói fórumra háruló adminisztrációs terhek csökkentését, akár szubjektív, így önkényes szempontok alapján döntse el, hogy mely felülvizsgálati kérelmet vizsgál meg érdemben, melyet pedig nem.

Az Abtv. 29. §. szerinti a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés tehát, hogy a Kúriának ne legyen olyan joga, hogy az rPp. 3. § (2), és 272. § (3) ellenére elutasíthassa érdemi vizsgálat nélkül a felülvizsgálati kérelmeket, és így jelentős jogsérelem következhesse be számos ügyben, csak azért az önkényes hozzáállás miatt, hogy kevesebb legyen az adminisztrációs munkateher a legfőbb bírói fórumon. Ez, ahogy a jelen ügyben is, akár justis morthoz is vezethet, amely érdeksérelem sokkal nagyobb, mint az az „előny”, ami ezen gyakorlattal adódik, azaz a kevesebb munkateher a Kúria vállán.

Így egy alacsonyabb szintű jogi norma, a Pk. vélemény, a magasabb szintű jogszabály, a Pp. rendelkezéseivel ellentétben áll, ami sérti a Jat. 2. § (4) b. és d. pontjaiban írtakat, és ekként az Alaptörvény T. cikkének (3) bekezdését is.

(Megjegyezzük, hogy olvastuk a kommentár arra vonatkozó részét, hogy a Pk. véleménnyel szemben nem lehet alkotmányjogi panaszt előterjeszteni, mert nem minősül jogszabálynak, mindazonáltal mivel a Kúria erre a jogi normára hivatkozva járt el a fenti esetben és járt el azelőtt is számos esetben és fog is eljárni sok esetben egészen addig, amíg ezt a gyakorlatot meg nem változtatják, lényegesnek tartjuk tehát, **hogy ez a jogi norma (rész) ha közvetve is esetenként, panaszonként, de lényegét illetően mégis, ha nem kifejezetten megsemmisítésre is, de valamilyen formában „mellőzésre” kerüljön**, amennyiben erre mégis lenne a T. Alkotmánybíróságnak eszköze!)

A 3/2015. (II. 2.) AB határozatban kifejtésre került, hogy

[17] 2.1. Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja

elő, hogy ítélkező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék (ld. pl. 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33] és 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]). Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie.

[18] A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes.

[21] 2.2. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből - az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel - a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.

[23] E korlátozás gyakorlásakor azonban a jogalkalmazóknak mindig figyelemmel kell lenniük arra is, hogy az alapjogok korlátozására kizárólag az elérni kívánt céllal arányos módon kerülhet sor alkotmányosan. Az arányosság az elérni kívánt cél és az alapjogi korlátozás súlyának mérlegelését kívánja meg, ami azt is jelenti, hogy minél erősebb érvek szólnak egy alapjog védelme mellett, annál körültekintőbben kell eljárni annak korlátozásakor.

A felülvizsgálati jog korlátozásakor a jogorvoslathoz való jog alkotmányos jelentőségére figyelemmel kell eljárni. Ez pedig sokkal magasabb érdek annál, hogy a Kúriára nehezedő „adminisztrációs teher” csökkenjen, azaz nincs arányban az okozott érdeksérelemmel az elérni kívánt cél.

Az Alaptörvény 28. cikke szerint: A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az rPp. 1. § szerint: Ennek a törvénynek az a célja, hogy a természetes személyek és más személyek vagyoni és személyi jogaival kapcsolatban felmerült jogviták bíróság előtti

eljárásban való pártatlan eldöntését az e fejezetben meghatározott alapelvek érvényesítésével biztosítsa.

Tehát az első fejezet az, amelyben a mindenképpen figyelembe veendő alapelvek meghatározásra kerültek, és ebben az első fejezetben található a rPp. 3. § (2) is, így a Kúria a kifogásolt Pk. véleménnyel alaptörvényellenesen nem vette figyelembe a rPp. egyik alapelvét, célját, hogy *a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe*, így megsértette az Alaptörvény 28. cikkét is.

A 20/2017. (VII. 18.) AB határozat 28. pontjában az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normát az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése ellenére nem alkalmazta.

Véleményünk szerint ez a jelen esetben is megtörtént, mivel a Kúria tisztában van a rPp. 3. § (2), és 272. § (3) pontjában írtakkal, valamint az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésével is, ennek ellenére a jelen és sok más ügyben is, pusztán a Pk. véleményben írt „kényelmi szempontokra” hivatkozással, nem vizsgálja meg érdemben az elé kerülő olyan ügyeket, amelyeket az rPp. 3. § (2) és 272. § (3) alapján kötelezően meg kéne érdemben vizsgálni, így jelentős érdeksérelem következik be számos ügyben.

A hivatkozott AB határozat 26. pontjában kifejtésre került az is, hogy a *tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon (lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]).*

A Kúria az alaptörvényellenesnek állított Pk. véleményre hivatkozva sorra nem tesz eleget ezen minimális elvárásnak, hiszen a feleknek az adott ügyek lényegi részeire vonatkozó észrevételeit nem vizsgálja meg kellő alaposággal, hanem azokat érdemi vizsgálat nélkül elutasítja a rPp. 3. § (2), és 272. § (3) ellenére.

A hivatkozott AB határozat 29. pontjában az AB kifejtette azt is, hogy egyrészt a törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe. Harmadrészt a törvényszék önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezte

A három fenti elemből, álláspontunk szeirnt, kettő a jelen ügyben is megvalósult, mert a Kúria önkényesen járt és jár el, amikor a felülvizsgálati kérelmekre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normát, a rPp. 3. § (2), és 272. § (3) bekezdéseit nem veszi figyelembe egy saját maga által, a saját munkaterhe csökkentése érdekében hozott, alacsonyabb szintű

normára való hivatkozással, ezzel önkényesen egy contra institutionem gyakorlatot alakított ki és folytat az ügyek nagy számában.

Ez az eljárás megítélésünk szerint azért okozza a jelen és sok más hasonló ügyben is az egész bírósági eljárás tisztességtelenségét, mert két különböző jellegű jogalkalmazói önkény is megjelenik benne, egyrészt a (részben, a 3. és a 4. pontjában) alaptörvényellenes norma megalkotásában, másrészt aztán az arra hivatkozással kialakított és folytatott alaptörvényellenes joggyakorlatban, ami által a jogorvoslat nem kellően biztosítottá válik, és ez egyben alapjogi sérelmet is eredményez. **Tudomásul vettük, hogy a PK Vélemény nem semmisíthető meg, de következményeit illetően mégis elérhető ilyen AB-döntés.**

A Kúria ezen Pk. vélemény megalkotásával jogszabállyal (a rPp-vel) és az Alaptörvénnyel ellentétes jogot alkotott, amivel figyelmen kívül hagyta a jogalkotónak a rPp. megalkotásakor szándékát. A döntés következményeként az a nem kívánt helyzet állt elő, hogy önkényes, akár szubjektív, jogértelmezéssel csupán az „adminisztrációs terhek csökkentése érdekében” sérült a jogbiztonság, a bírói eljárásokkal szembeni közbizalom, miután az ilyen döntések alapot adnak nagyszámú döntés érvényességének megkérdőjelezésére. A Kúria továbbá hasonló tényállások mellett, több ügyben, szubjektív vélemény alapján, eltérően döntött, és ez sérti a jogbiztonságot és az ítélkezési gyakorlat egységességének a követelményét.

Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel"

Jelen esetben a bírósági jogértelmezés a rá vonatkozó, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyta, emiatt contra constitutionem vált önkényessé, és így az érintett felek tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét is okozta.

A Kúria az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazására, alaptörvénybeli kötelezettsége ellenére nem vette figyelembe a jogszabály célját.

23/2018. (XII. 28.) AB határozat

[26] Az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.

[28] A jelen ügyben eljáró bíróság az alkalmazandó jogszabályi rendelkezés célját egy törvény, a Ket. egyértelműnek vélt szabályozására hivatkozva hagyta figyelmen kívül. Ezzel Alaptörvényben rögzített kötelezettségének nem tett eleget, így a meghozott bírói döntés önkényessé vált, mert kilépett abból a jogértelmezési keretből, amelyet számára az Alaptörvény előírt. Az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta: "[a] bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a

tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével" (Indokolás [23]).

A jelen ügyben a Kúria a Pk. véleményre hivatkozva hagyta figyelmen kívül az alkalmazandó jogszabálynak, a rPp-nek a 3. § (2)-ben írt egyik célját, alapelvét, amelyet a 272. § (3) még tovább specializál a felülvizsgálati kérelmekre vonatkozóan.

A per jelen állása szerint az indítványozó felperest az a hátrány érte a Kúria támadott döntésével, hogy nem tudja érvényesíteni a Bérleti Szerződés 2. számú Módosításában megegyezett tulajdoni igényét az alperesi két lakás ingatlanra, valamint a részítélet révén még tovább folyó eljárásban, az un. vidéki perekre nem tudja érvényesíteni a 2. számú Módosításban írt 10%-os sikerdíjat, hanem csak annál lényegesen kevesebbet, vagy az IM rendelet szerint, vagy még annál is kevesebbet, mivel az Ítélet táblája még az IM rendeletet sem látta alkalmazhatónak a Részítélettel elbírált keresetrészt, a fővárosi pert illetően. További nagyon fontos érdeksérelem, hátrány, hogy az indítványozó felperes ellen a PKKB. előtt az alperes, mint felperes által lakáskiürítés és használati díj megállapítása iránt indított 16. P. 50.831/2020. számú ügyben, az elsőfokú bíróság 2. számú ítéletével a keresetnek nagyrészt helyt adott, és az indítványozót a bérlemény átadására és több, mint 10.000.000 Ft és kamatai használati díj megfizetésére kötelezte, mivel a 2. számú Módosítás létre nem jöttének a jogerős részítéletben történt helybenhagyását nem tudta az indítványozó megváltoztatni a Kúriai felülvizsgálat segítségével, mivel a Kúria a fent írt contra institutionem döntésével az erre a részre vonatkozó felülvizsgálati kérelmet érdemben nem bírálta el. Álláspontunk szerint az érdemi vizsgálat csakis azzal az eredménnyel végződhetett volna, csakis azzal az eredménnyel kell járjon, hogy a perbeli Bérleti Szerződés 2. számú Módosításának létrejöttét és annak ekként érvényes mivoltát a Kúria megállapítja, így az indítványozót az abban foglaltak szerint megilleti a fővárosi perre a két lakást illető tulajdoni jog, a továbbfolyó eljárásban a vidéki perekben a 10%-os sikerdíj, és a PKKB-s ügyben másodfokon az ítéletet megváltoztatva az ottani felperes keresetét elutasítja a másodfokú bíróság, mivel az érvényesen létrejött 2. számú módosítás alapján az indítványozó felperes egészen addig tarthatja térítésmentesen birtokban a bérleményt, amíg az alperes a megbízási díjat teljes egészében ki nem fizeti számára. Ezen hiánypótlás beadása előtt került sor a másodfokú tárgyalásra, ahol sajnálatos módon a törvényszék az ítéletet helybenhagyta, így a felperesek érdekséreleme tovább nőtt, mert a Bérleti Szerződés 2. számú Módosításának érvényes létrejöttét nem sikerül(t) eddig megállapítani egyik fórummal sem!

Végezetül két további AB döntésre hivatkozunk, amiszertint:

A jogorvoslati fórumnak döntési helyzetben kell lennie. A formális és a jogi szabályozás miatt eleve kilátástalan jogorvoslat nem kielégítő (ABH 1991. 408., 411.).

Mindazonáltal figyelemmel kell lenni arra a körülményre, hogy bármely törvényben biztosított jogorvoslat - így a felülvizsgálati kérelem is - akkor felel meg az Alkotmánybíróság által támasztott követelményeknek, amennyiben a jogorvoslati fórum az állított jogsérelmet megvizsgálja és a döntés hibás - törvénysértő (megalapozatlan) - volta esetén azt orvosol(hat)ja, a jogszabálysértést kiküszöböl(het)i [22/1995. (III. 31.) AB határozat, 42/2004. (XI. 9.) AB határozat].

Elmondható, hogy a Kúriának az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény megalkotása óta, erre a véleményre alapítottan kialakított gyakorlata a felülvizsgálati kérelmek érdemi vizsgálatára vonatkozóan az Alkotmánybíróság által támasztott fenti követelményeknek nem felel meg, ezért a PK vélemény és az arra alapított jelen beadvánnyal alaptörvényellenesnek állított döntés megsemmisítése lenne indokolt, ez azonban nem lehetséges, így következményei elhárítására kell törekedni.

Ez az eljárásjogi hiba olyan tévedés, mely egyértelműen önkényes, minden ésszerűséget, a fenti jogi előírás egyszerű nyelvtani értelmezését is sérti, a „fekete fehér”-jellegű, így a hatékony érdemi döntéshez, jogorvoslathoz és így indokoláshoz való jogba is ütközik, tehát e körben tévedni súlyosabb megítélésű, mint más eljárási rész kérdésben. Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdése (tisztességes tárgyaláshoz való jog) és (7) bekezdésébe (érdemi hatékony jogorvoslathoz való jog, ezzel összefüggésben a bírósághoz fordulás joga, is sérült és a XIII. cikkének (1) bekezdése is (tulajdonhoz való jog a későbbiekben írtak szerint).

B./ Mindegyik bírósági ítélet és az eddig a jelen pontnál („Alaptörvény-ellenesség tételezen”) felsoroltak mindegyike értelemszerűen **sértette az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdésébe (tulajdonhoz való jog), hiszen** a pervesztesség befolyásolta a perköltségteljesítési kötelezettséget, a vagyoni hátrány (elmaradt megérdemelt kártérítés) pedig sérti a tulajdonhoz való jogot.

Végül:

Egyik előbbi alkotmányos megsértett jog szükséges, arányos, objektív, ésszerű korlátozása sem merült fel egyik bíróság ítéletében sem, nem mentesül egyik sem az alkotmányos sértés alól ezen az alapon sem (Strasbourggi szükségességi-arányossági tesztre utalok).

A tisztességes eljáráshoz való jog csak a tárgyalás nyilvánossága tekintetében korlátozható, ez fel sem merült. A tulajdonhoz való jog adók és közérdekű használat érdekében korlátozható jogszerűen, ez nem merült fel.

A bírósági adminisztratív munkateher nem ismerhető el jogszerű alapjogi korlátozásként.

JOGI ÉRVELÉS HOSSZABBAN ÉS ÁLTALÁNOSABBAN:

Az előbbiekben kifejtett Alaptörvény-sértésekhez az alábbi alkotmányjogi, nemzetközi emberi jogi háttér, alapok tartoznak:

Az Alaptörvény-ellenességet megalapozza, hogy az önkényes mérlegelés tilalma az előbbiek körében súlyosan sérült a következő indokok miatt önmagában és együttesen értékelve is.

„A bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, »elszenvedői« a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogait és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.” Ezt a logikát követve az Alkotmánybíróság megsemmisítette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek

(Pp.) azt a rendelkezését, amely szerint a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha megállapítható, hogy „a felperes követelése nyilvánvalóan alaptalan vagy lehetetlen szolgáltatásra (megállapítására) irányul” [59/1993. (XI. 29.) AB hat.].

Az önkényes mérlegelés a felperesnek az EJEE 6. cikkét és az Alaptörvény bekezdésében biztosított jogait is sérti. Ezzel kapcsolatban merül fel az, hogy ha a bíróság megsérti a Pp. 206. §-ban foglalt mérlegelési és jogértelmezési szabályokat (önkéntesen mérlegel vagy értelmez jogot), akkor megsérti-e a peres félnek a tisztességes tárgyaláshoz való alkotmányos jogát. Ha a bíróság önkényesen mérlegel, vagy értelmez jogot, ugyanúgy nem biztosítja az ügyfél számára a bírósághoz való fordulás alkotmányos jogát, mivel jogellenesen nem vesz figyelembe való tényeket, vagy jogellenesen értelmez jogszabályokat. Az önkényes mérlegelés és jogértelmezés esetén a bíróság kizárja annak lehetőségét, hogy az ügyfél az alanyi jogainak érvényesítése érdekében hatékonyan fordulhasson a bírósághoz illetve, hogy a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést.

A bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét (*Taxquet kontra Belgium*, 926/05.; 2010. november 16.; § 90.; legutóbb megerősítve: *Shala kontra Norvégia*, 15620/09.; 2012. július 10.; § 29.). A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be (*Suominen kontra Finnország*, 37801/97.; 2003. július 1.; § 34.; legutóbb megerősítve: *Vojtechová kontra Szlovákia*, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.). Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni (*Tatishvili kontra Oroszország*, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; *Gradinar kontra Moldova*, 7170/02.; 2008. április 8.; § 107.; legutóbb megerősítve: *Sholokhov kontra Örményország és Moldova*, 40358/05.; 2012. július 31.; § 67.).

Az Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata, valamint Darák Péter a Kúria elnöke „A bírói hatalom kártérítési felelőssége” című tanulmányában is egyértelműen jogellenesnek tartja a bírói önkényt, miszerint:

Alkotmánybíróság IV. 333/2016 számon hozott határozata III. rész 23. pontja is megerősít: „A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.”

A tanulmányából szó szerint idézve: „A bírósági jogkörben eljáró személyek károkozó magatartása – amennyiben következmények nélkül marad – az államhatalom oldaláról nézve súlyos működési zavart eredményez; rést üt a jogállamiság, a jog uralma alá vetett állam eszméjének pajzsán, teret engedve ezzel az önkénynek.”

Az első és a másodfokú bíróság, valamint a Kúria önkényesen, azaz alkotmányellenesen utasította el a keresetet. A fentiek miatt ez az álláspont közvetve szembemegy az Emberi Jogok Európai Egyezménye (Római Egyezmény) 6. cikkével, de az EU Alapjogi Charta tisztességes eljárást érintő rendelkezéseivel is.

A Római Egyezmény, az 1993. évi XXXI. törvény, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 13. cikke a hatékony jogorvoslathoz való jog kapcsán kimondja: bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg. Itt említendő (a két érintett felsőbb bíróság kifogásolt döntései, következtetései kapcsán), hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Delcour-ügyben hozott határozata szerint az egyezmény nem kötelezi a tagállamokat fellebbviteli bíróságok felállítására. Ha azonban ilyen bíróságok működnek, a 6. cikknek, tehát a tisztességes eljárás általános követelményeinek érvényesülniük kell.

Az Alkotmánybíróság követi az Emberi Jogok Európai Bírósága esetjogi érvelését, elveit.

Az Alkotmánybíróság tulajdonhoz való joggal kapcsolatos gyakorlatát illetően kiemelő – a perköltséggel összefüggő alapjogi sérelem miatt:

Az AB gyakorlata szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat] „[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” (ABH 1993, 373, 379–380.).

5/2016. (III. 1.) AB határozat így összegez: „A tulajdonhoz való jog tartalmának legalaposabb kifejtését a 64/1993. (XII. 22.) AB határozat tartalmazza, melynek 2012 utáni alkalmazhatóságát az Alkotmánybíróság számos határozata megerősítette. {18/2015. (VI. 15.) AB határozat, Indokolás [26]; 25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [59]} Eszerint a tulajdonhoz való jog fogalma „nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványával, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és, erről a határozatról bővebben l. alább, funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 369, 179.] A polgári jogi tulajdonfogalomtól való elhatárolás azonban nem eredményezi a tulajdonjog részjogosítványai alkotmányos védelmének teljeskörű hiányát. A tulajdonhoz való jog – azon belül a tulajdonjog részjogosítványainak – korlátozása akkor alkotmányellenes (alaptörvény-ellenes), ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest

aránytalan. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképessé teszi. {3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [50]} Mindemellett az Alkotmánybíróság megállapította, hogy alapjogi védelem illeti meg azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van. A jogcím akkor kétségtelen, ha az egyértelmű” {3387/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [16]; 3177/2014. (VI. 18.) AB végzés, Indokolás [24]} [31]” A tulajdonhoz való jogra irányuló gyakorlat összegzése – más összefüggésben – a 3074/2016. (IV. 18.) AB határozatban jelenik meg, amely határozatra később még visszatérek: „Emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy a 26/2013. (X. 4.) AB határozat úgy értelmezte a tulajdon védelméhez való jogot, hogy az Alaptörvény tulajdoni klauzulája – az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlata és főszabály szerint [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373.; 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123., illetve 819/B/2006. AB határozat, ABH 2007, 2038, 2041.] – csak a már megszerzett tulajdont (Indokolás [193]), illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi {3209/2015. (XI.10.) AB határozat, Indokolás [65]}. [37] Az államnak tehát nincs kötelezettsége arra, hogy a magánszemélyt a tulajdonszerzéshez vagy a tulajdon élvezetéhez segítse [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 936/D/1997. AB határozat, ABH 1999, 615, 619.]. [38]

EGYÉB:

Perújítást nem kezdeményeztek az ügyben.

Felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, az lezárult.

Kérjük a támadott felülvizsgálati és jogerős másodfokú határozat perköltségre vonatkozó rendelkezései végrehajtásának felfüggesztését az 1952. évi III. tv. (rPp.) 359/C. §-ának (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján és arra is tekintettel, hogy a perköltségfizetéssel járó I.r. felperesi vagyoni hátrány bekövetkezése jelentősebb súlyú, mint az alperes végrehajthatósághoz fűződő érdekei.

E felfüggesztés nem várt hiányában az rPp. 359/C. §-ának (2) bekezdése alapján kérjük, hogy a T. Alkotmánybíróság hívja fel a bíróságot a támadott felülvizsgálati és a jogerős másodfokú határozat perköltségre vonatkozó rendelkezései végrehajtásának felfüggesztésére azonos okból.

Budapest, 2020.11.17. *(egységes szerkezetben a hiánypótlás teljesítésével: Bp., 2021.02.11.)*

Tisztelettel:

[Redacted signature area]

kérelmezők

jogi képvis.: dr. Rózsa Attila ügyvéd

Dr. Rózsa Attila

[Redacted signature area]

